

31997L0055

L 290/18

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

23.10.1997

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA 97/55/ES**z dne 6. oktobra 1997****o spremembi Direktive 84/450/EGS o zavajajočem oglaševanju, tako da vključuje primerjalno oglaševanje**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 100a Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 189b Pogodbe ⁽³⁾, v luči skupnega besedila, ki ga je odobril Spravni odbor dne 25. junija 1997,

- (1) ker je eden od glavnih ciljev Skupnosti vzpostavitev notranjega trga; ker je treba sprejeti ukrepe, ki bodo zagotavljali tekoče delovanje navedenega trga; ker notranji trg obsega območje brez notranjih meja, v katerem se lahko prosto gibljejo blago, osebe, storitve in kapital;
- (2) ker bo dokončna vzpostavitev notranjega trga pomenila večji obseg izbire; ker potrošniki lahko in naj bi kar najbolje izrabili notranji trg in ker je oglaševanje zelo pomembno sredstvo pri ustvarjanju resničnih trgov in prodajnih mest oziroma plasmajev za vse blago in storitve v Skupnosti, naj bi bila temeljna načela, ki urejajo obliko in vsebino primerjalnega oglaševanja v državah članicah, usklajena; ker bo izpolnitev teh pogojev pomagala objektivno prikazati odlike raznih primerljivih izdelkov; ker lahko primerjalno oglaševanje tudi spodbuja konkurenco med dobavitelji blaga in storitev v korist potrošnikov;
- (3) ker se zakoni in drugi predpisi posameznih držav članic o primerjalnem oglaševanju močno razlikujejo; ker oglaševanje sega preko meja in ga sprejemajo na ozemlju

drugih držav članic; ker lahko sprejemanje ali nesprejemanje primerjalnega oglaševanja glede na različno nacionalno zakonodajo predstavlja oviro prostemu pretoku blaga in storitev in ustvarja izkrivljanje konkurence; ker so zlasti podjetja lahko izpostavljena oblikam oglaševanja konkurentov, na katere sami ne morejo odgovarjati v enaki meri; ker je treba zagotoviti svobodo opravljanja storitev v zvezi s primerjalnim oglaševanjem; ker je Skupnost poklicana, da odpravi nastali položaj;

- (4) ker šesta uvodna izjava Direktive Sveta 84/450/EGS z dne 10. septembra 1984 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o zavajajočem oglaševanju ⁽⁴⁾ navaja, da je po uskladitvi nacionalnih določb proti zavajajočemu oglaševanju „v drugi fazi treba obravnavati nepošteno oglaševanje, in če je treba, primerjalno oglaševanje, na podlagi ustreznih predlogov Komisije“;
- (5) ker je v točki 3(d) Priloge k Resoluciji Sveta z dne 14. aprila 1975 o uvodnem programu Evropske gospodarske skupnosti za politiko varstva in obveščanja potrošnikov ⁽⁵⁾ med temeljne pravice potrošnikov vključena pravica do informacij; ker je to pravico potrdila Resolucija Sveta z dne 19. maja 1981 o drugem programu Evropske gospodarske skupnosti za politiko varstva in obveščanja potrošnikov ⁽⁶⁾ v točki 40 Priloge, ki posebej obravnava informiranje potrošnikov; ker je lahko primerjalno oglaševanje, če primerja material, pomembne, preverljive in značilne lastnosti in če ni zavajajoče, zakonito sredstvo informiranja potrošnikov o prednostih;
- (6) ker je zaželeno nuditi širši koncept primerjalnega oglaševanja, ki bi zajemal vse vrste primerjalnega oglaševanja;
- (7) ker je treba oblikovati pogoje za dovoljeno primerjalno oglaševanje, kar se tiče primerjav, da bi določili, katere prakse v zvezi s primerjalnim oglaševanjem lahko povzročajo izkrivljanje konkurence, škodijo konkurentom in

⁽¹⁾ UL C 180, 11.7.1991, str. 14, in UL C 136, 19.5.1994, str. 4.

⁽²⁾ UL C 49, 24.2.1992, str. 35.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 18. novembra 1992 (UL C 337, 21.12.1992, str. 142), Skupno stališče Sveta z dne 19. marca 1996 (UL C 219, 27.7.1996, str. 14) in Sklep Evropskega parlamenta z dne 23. oktobra 1996 (UL C 347, 16.11.1996, str. 69). Sklep Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 1997 in Sklep Sveta z dne 15. septembra 1997.

⁽⁴⁾ UL L 250, 19.9.1984, str. 17.

⁽⁵⁾ UL C 92, 25.4.1975, str. 1.

⁽⁶⁾ UL C 133, 3.6.1981, str. 1.

- škodljivo vplivajo na izbiro potrošnikov; ker morajo taki pogoji za dovoljeno oglaševanje zajemati tudi merila za objektivno primerjavo lastnosti blaga in storitev;
- (8) ker bi morala biti možna le primerjava cen za blago in storitve, če ta primerjava spoštuje določene pogoje, zlasti, da ni zavajajoča;
- (9) ker je za preprečitev tega, da bi primerjalno oglaševanje uporabili v nasprotju s pravili o varstvu konkurence in nepošteno, naj bi bile dovoljene le primerjave med blagom oziroma storitvami, ki zadovoljujejo iste potrebe ali imajo enak namen;
- (10) ker je treba uporabiti določbe mednarodnih konvencij o avtorskih pravicah ter nacionalne določbe o pogodbeni in nepogodbeni obveznosti, če se sklicujemo na rezultate primerjalnih testov, ki jih opravijo tretje stranke, ali če jih ponatisnemo pri primerjalnem oglaševanju;
- (11) ker morajo biti pogoji za primerjalno oglaševanje kumulativno izpolnjeni in jih je treba spoštovati v celoti; ker se v skladu s Pogodbo izbira oblik in metod za izvajanje teh pogojev prepusti državam članicam, če te oblike in metode niso že določene s to direktivo;
- (12) ker mora biti v te pogoje zajeto tudi upoštevanje določb, ki so rezultat Uredbe Sveta (EGS) št. 2081/92 z dne 14. julija 1992 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila ⁽¹⁾ in zlasti člena 13 Uredbe, ter drugih določb Skupnosti, ki so bile sprejete za področje kmetijstva;
- (13) ker člen 5 Prve direktive Sveta 89/104/EGS z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami ⁽²⁾ dodeljuje izključne pravice imetniku registrirane blagovne znamke, vključno s pravico preprečevanja vsem tretjim strankam, da bi pri trgovanju uporabljale vsak znak, ki je enak ali podoben blagovni znamki, v zvezi z enakim blagom ali storitvami, ali če je to potrebno, celo v zvezi z drugim blagom;
- (14) ker je vendarle lahko nujno, če naj bo primerjalno oglaševanje učinkovito, določiti identiteto blaga ali storitev konkurenta, se sklicevati na blagovno znamko ali trgovsko ime, katerega lastnik je konkurent;
- (15) ker uporaba blagovne znamke ali trgovskega imena ali drugih znakov razlikovanja konkurenta ne krši te izključne pravice, če je v skladu s pogoji, določenimi v tej direktivi, torej če je cilj take uporabe le razločevanje med konkurenti in objektivno poudarjanje razlik;
- (16) ker je treba predpisati pravne in/ali upravne načine poprave škode navedene v členu 4 in členu 5 Direktive 84/450/EGS, ki morajo biti na voljo pri nadzoru primerjalnega oglaševanja, ki ne izpolnjuje pogojev, določenih s to direktivo; ker v skladu s 16. uvodno izjavo Direktive prostovoljni nadzor s strani samoregulativnih teles za odpravo zavajajočega oglaševanja lahko omogoči, da se ni potrebno zateči k upravnim ali sodnim postopkom in je treba tako prostovoljno spremljanje torej spodbujati; ker se člen 6 na enak način uporablja pri nedovoljenem primerjalnem oglaševanju;
- (17) ker nacionalna samoregulativna telesa lahko uskladijo svoje delo v združenjih ali organizacijah, oblikovanih na ravni Skupnosti in med drugim obravnavajo tudi čezmejne pritožbe;
- (18) ker se člen 7 Direktive 84/450/EGS, ki državam članicam dovoljuje, da ohranijo ali sprejmejo predpise za zagotavljanje širšega varstva potrošnikov, oseb, ki opravljajo trgovsko, poslovno, obrtno dejavnost ali svobodno poklicno dejavnost, in širše javnosti, ne sme uporabljati za primerjalno oglaševanje, pod pogojem, da je cilj spremembe navedene direktive oblikovati pogoje, pod katerimi je primerjalno oglaševanje dovoljeno;
- (19) ker se šteje, da primerjava, ki predstavlja blago ali storitve kot imitacijo ali kopijo blaga ali storitev, ki imajo zaščiteno blagovno znamko ali trgovsko ime, ne izpolnjuje pogojev, ki jih je treba izpolniti za dovoljeno primerjalno oglaševanje;
- (20) ker ta direktiva na noben način ne vpliva na določbe Skupnosti o oglaševanju posebej določenih izdelkov in/ali storitev ali na omejitve ali prepovedi oglaševanja v določenih medijih;
- (21) ker država članica v skladu z določbami Pogodbe prepove oglaševanje določenega blaga ali storitev, se sme taka prepoved, ne glede na to, ali je bila izrečena neposredno ali jo je izreklo telo ali organizacija, ki je po zakonodaji države

⁽¹⁾ UL L 208, 24.7.1992, str. 1.

⁽²⁾ UL L 40, 11.2.1989, str. 1. Direktiva, nazadnje spremenjena z Odločbo 92/10/EGS (UL L 6, 11.1.1992, str. 35).

članice odgovorna za urejanje trgovinske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti, razširiti na primerjalno oglaševanje;

(4) doda se naslednji člen:

„Člen 3a

(22) ker država članica ni obvezana dovoliti primerjalnega oglaševanja za blago ali storitve, za katere v skladu z določbami Pogodbe ohranijo ali uvedejo prepovedi, vključno s prepovedjo tržnih metod ali oglaševanja, ki cilja na ranljive skupine potrošnikov; ker smejo države članice v skladu z določbami Pogodbe ohraniti ali uvesti prepovedi ali omejitve uporabe primerjav v oglaševanju strokovnih storitev, bodisi takih, ki so bile določene neposredno, ali takih, ki jih je določilo telo ali organizacija, ki je po zakonodaji države članice odgovorna za urejanje izvajanja strokovnih dejavnosti;

1. Kar zadeva primerjavo, se dovoli primerjalno oglaševanje, če so izpolnjeni ti pogoji:

(23) ker je primerjalno oglaševanje v skladu s pogoji, navedenimi v tej direktivi, potrebno za tekoče delovanje notranjega trga in ker je torej potrebno ukrepanje na ravni Skupnosti; ker je sprejem direktive ustrezen instrument, ker določa enotna splošna načela in ob tem dovoljuje državam članicam, da izberejo obliko in ustrezno metodo za doseganje teh ciljev; ker je sprejem direktive v skladu z načelom subsidiarnosti,

(a) oglaševanje ni zavajajoče v skladu s členi 2(2), 3 in 7(1);

(b) primerja blago ali storitve, ki zadovoljujejo iste potrebe ali imajo enak namen;

(c) objektivno primerja eno ali več objektivnih materialov, pomembnih, preverljivih in reprezentativnih lastnosti takega blaga ali storitev, s čimer so mišljene tudi cene;

(d) ne ustvarja zmede na trgu med oglaševalcem in konkurenti ali med blagovnimi znamkami, trgovskimi imeni, drugimi znaki razlikovanja, blagom ali storitvami oglaševalca in konkurentov;

(e) ne diskreditira ali očrni blagovnih znamk, trgovskih imen, drugih znakov razlikovanja, blaga, storitev, dejavnosti ali razmer konkurenta;

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

(f) pri izdelkih z navedbo porekla v vsakem primeru obravnava izdelke z enakim poreklom;

Člen 1

(g) se ne okorišča nepošteno z ugledom blagovne znamke, trgovskega imena ali drugih znakov razlikovanja konkurenta ali z navedbo porekla konkurenčnih izdelkov;

Direktiva 94/450/EGS se spremeni:

(1) naslov se nadomesti z:

(h) ne predstavlja blaga ali storitev kot imitacije ali kopije blaga ali storitev, ki imajo zaščiteno blagovno znamko ali trgovsko ime.

„Direktiva Sveta z dne 10. septembra 1984 o zavajajočem in primerjalnem oglaševanju“;

(2) člen 1 se nadomesti z:

„Člen 1

Namen te direktive je varstvo potrošnikov, oseb, ki opravljajo trgovsko, poslovno, obrtno dejavnost ali svobodno poklicno dejavnost, in varstvo interesov širše javnosti proti zavajajočemu oglaševanju in nepravilnim posledicam takega oglaševanja, ter določiti pogoje, pod katerimi je dovoljeno primerjalno oglaševanje.“;

(3) v člen 2 se vstavi točka:

„2a , primerjalno oglaševanje pomeni vsako oglaševanje, ki izrecno ali z nakazovanjem določa identiteto konkurenta ali blaga oziroma storitev, ki jih ponuja konkurent“;

2. Vsaka primerjava, ki se nanaša na posebno ponudbo, mora jasno in nedvoumno navajati dan zaključka ponudbe, ali če je to ustrezno, da posebna ponudba velja le za razpoložljivo blago in storitve, in če se ponudba še ni začela, dan začetka obdobja, v katerem se uporablja posebna cena ali drugi posebni pogoji.“;

(5) prvi in drugi pododstavek člena 4(1) se nadomestita z:

„1. Države članice morajo zagotoviti obstoj ustreznih in učinkovitih sredstev za boj proti zavajajočemu oglaševanju in za skladnost z določbami o primerjalnem oglaševanju v interesu potrošnikov, konkurentov in širše javnosti.“

Med taka sredstva morajo biti vključeni pravni predpisi, po katerih lahko osebe ali organizacije, ki imajo po nacionalnem pravu pravni interes za prepoved zavajajočega oglaševanja ali za ureditev primerjalnega oglaševanja:

- (a) sprožijo sodni postopek proti takemu oglaševanju; in/ali
- (b) ga prijavijo pristojnemu upravnemu organu, da odloča o pritožbah ali sproži ustrezni sodni postopek.“;

(6) člen 4(2) se spremeni:

- (a) alineji prvega pododstavka se nadomestita z:

„— ukažejo prenehanje ali uvedejo ustrezne sodne postopke, s katerimi se ukaže prenehanje zavajajočega oglaševanja ali nedovoljenega primerjalnega oglaševanja, ali

— če zavajajoče oglaševanje ali nedovoljeno primerjalno oglaševanje še ni bilo objavljeno, a je tik pred javno objavo, ukažejo prepoved ali sprožijo ustrezne sodne postopke, s katerimi se ukaže prepoved takega objavljanja,“;

- (b) uvodno besedilo k tretjemu pododstavku se nadomesti z:

„Poleg tega lahko države članice pooblastijo sodišča ali upravne organe, da s pravnomočno odločbo prepovedo trajne učinke zavajajočega oglaševanja ali nedovoljenega primerjalnega oglaševanja.“;

(7) člen 5 se nadomesti z:

„Člen 5

Ta direktiva ne izključuje prostovoljnega nadzora nad zavajajočim ali primerjalnim oglaševanjem s strani samoregulativnih teles, ki ga lahko spodbujajo države članice, in tudi ne izključuje tega, da se osebe ali organizacije obrnejo na taka telesa poleg uporabe sodnih ali upravnih ukrepov, navedenih v členu 4.“;

(8) člen 6(a) se nadomesti z:

„(a) zahtevajo od oglaševalca, da predloži dokaze o točnosti oglaševalskih trditev, v katerih navaja domnevna dejstva, ob upoštevanju pravnih interesov oglaševalca in vseh drugih strank v postopku in če se taka zahteva zdi ustrezna glede okoliščin določenega primera, ter pri primerjalnem oglaševanju zahtevajo od oglaševalca, da predloži take dokaze v kratkem času; ter“;

(9) člen 7 se nadomesti z:

„Člen 7

1. Ta direktiva ne onemogoča državam članicam, da bi ohranile ali sprejele določbe s ciljem zagotavljanja širšega varstva potrošnikov, oseb, ki opravljajo poklicno, poslovno, obrtno dejavnost ali svobodni poklic, in širše javnosti, v zvezi z zavajajočim oglaševanjem.

2. Odstavek 1 se ne uporablja za primerjalno oglaševanje, v kolikor gre za primerjavo.

3. Določbe te direktive se uporabljajo brez poseganja v določbe Skupnosti o oglaševanju posebnih izdelkov in/ali storitev in ne glede na omejitve ali prepovedi oglaševanja v določenih medijih.

4. Določbe te direktive o primerjalnem oglaševanju ne obvezujejo držav članic, ki v skladu z določbami Pogodbe ohranijo ali uvedejo prepoved oglaševanja določenega blaga ali storitev, ne glede na to, ali je bila prepoved določena neposredno ali jo je določilo telo ali organizacija, ki je po zakonodaji države članice odgovorna za urejanje trgovinske, industrijske, obrtne ali poklicne dejavnosti, da bi dovolile primerjalno oglaševanje za tako blago ali storitve. Če so te prepovedi omejene na določene medije, se Direktiva uporablja za medije, ki niso zajeti v te prepovedi.

5. Nič v tej direktivi ne preprečuje državam članicam, da bi v skladu z določbami Pogodbe ohranile ali uvedle prepovedi ali omejitve uporabe primerjav v oglaševanju strokovnih storitev, bodisi takih, ki so bile določene neposredno, ali takih, ki jih je določilo telo ali organizacija, ki je po zakonodaji države članice odgovorna za urejanje strokovne dejavnosti.“

Člen 2

Sistemi pritožb

Komisija mora preučiti izvedljivost in učinkovitost oblikovanja učinkovitih ukrepov za obravnavo čezmejnih pritožb v zvezi s primerjalnim oglaševanjem. V dveh letih po začetku veljavnosti te direktive mora Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo o izsledkih študij, in če je ustrezno, priložiti svoje predloge.

Člen 3

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje v 30 mesecih po objavi Direktive v Uradnem listu Evropskih skupnosti. O tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Ko države članice sprejmejo te predpise, se morajo sklicevati na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

V Bruslju, 6. oktobra 1997

3. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Za Evropski parlament

Za Svet

Predsednik

Predsednik

Člen 4

J. M. GIL-ROBLES

J. POOS

Ta direktiva je naslovljena na države članice.
